

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (БВП) - НАЦИОНАЛНО НИВО - I ТРИМЕСЕЧИЕ 2026 ГОДИНА - ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ

През първото тримесечие на 2026 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.1% в сравнение с първо тримесечие на 2025 г. и с 0.7% спрямо четвъртото тримесечие на 2025 г. по сезонно изгладени данни.

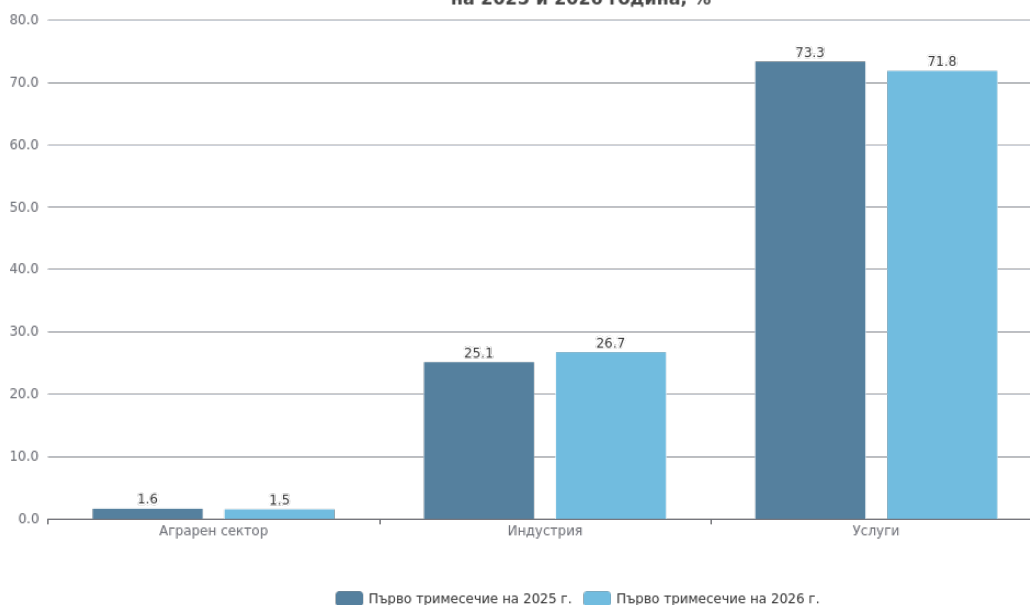
Първо тримесечие на 2026 година

БВП в стойностен обем, текущи цени

През първото тримесечие на 2026 г. произведеният БВП^[1] възлиза на 27 330.2 млн. евро по текущи цени според предварителните данни (виж табл. 1 от приложението). На човек от населението се падат по 4 262 евро от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 0.854477 евро за 1 щатски долар БВП възлиза на 31 985 млн. долара и съответно на 4 988 долара на човек от населението.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС)^[2] през първото тримесечие на 2026 г. възлиза на 23 836.6 млн. евро по текущи цени.

Фиг. 1. Структура на брутна добавена стойност по икономически сектори през първите тримесечия на 2025 и 2026 година, %

През първото тримесечие на 2026 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката е 1.5%, което показва, че намалява с 0.1 процентни пункта спрямо първото тримесечие на 2025 година.

Индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 1.6 процентни пункта, до 26.7%.

Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сектора на услугите е 71.8%, като се намалява през първото тримесечие на 2026 г. с 1.5 процентни пункта в сравнение с първото тримесечие на 2025 година.

[1] **Брутният вътрешен продукт по пазарни цени** е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

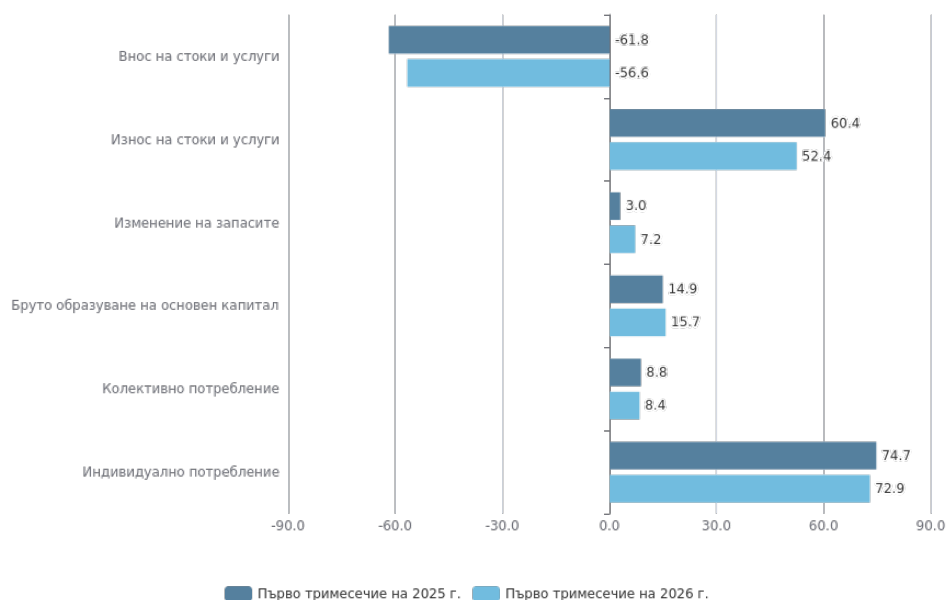
- БВП е сума от брутна добавена стойност, създадена от различните институционални сектори или различните икономически дейности на икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите. БВП е балансова позиция в състава на производствената сметка за националната икономика;

- БВП е сума от категориите крайно използване на продукти и услуги от резидентните институционални единици (фактическо крайно потребление и бруто капиталобразуване) плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;

- БВП е сума от генерираните доходи в състава на сметка „Формиране на дохода“ (компенсация на наетите, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход).

[2] **Брутната добавена стойност по базисни цени** е балансираща позиция в състава на производствената сметка, изчислявана като разлика между произведената брутна продукция по базисни цени и междинните производствени разходи по цени на купувач.

Фиг. 2. Компоненти на крайното използване на БВП през първите тримесечия на 2025 и 2026 година, %

През първото тримесечие на 2026 г. за крайно потребление^[3] се изразходват 81.3% от БВП. Инвестициите (бруто образуване на основен капитал^[4]) формират 15.7% от БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно.

Темп на прираст на БВП и БДС по сезонно изгладени данни

Тримесечни изменения

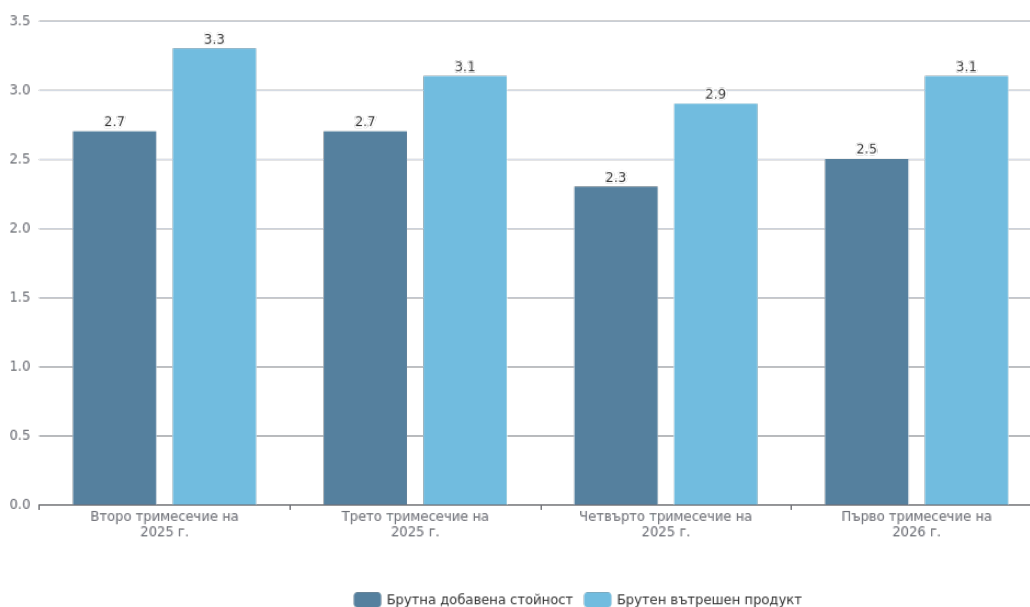
През първото тримесечие на 2026 г. БВП нараства с 0.7% спрямо предходното тримесечие според предварителните и сезонно изгладени данни (виж табл. 2 от приложението). Брутната добавена стойност в икономиката нараства с 0.6% на тримесечна база.

Сезонно изгладените данни за първото тримесечие на 2026 г. показват нарастване на крайното потребление с 1.7% спрямо предходното тримесечие. През първото тримесечие на 2026 г. износът на стоки и услуги намалява с 5.6%, а вносът на стоки и услуги намалява с 0.2% в сравнение с предходното тримесечие по сезонно изгладени данни.

Годишни изменения

През първото тримесечие на 2026 г. в сравнение с първото тримесечие на 2025 г. БВП нараства с 3.1%, а БДС - с 2.5%, според сезонно изгладените данни (виж табл. 2 от приложението).

Фиг. 3. Темп на прираст на БВП и на БДС спрямо съответното тримесечие на предходната година, %

[3] **Разходите за крайно потребление** включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации, обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

[4] **Бруто образуването на основен капитал** се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определения отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството или от внос, които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.

Растежът на БДС се определя от увеличението при следните икономически дейности:

- „Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа“ - с 5.6%, „Строителство“ - с 4.3%, „Операции с недвижими имоти“ - с 5.3%, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 4.0%, „Финансови и застрахователни дейности“ - с 4.1%, „Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинствата като работодатели; недиференцирани дейности на домакинствата по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби“ - с 1.9%, „Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности“ - с 2.6%, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство“ - с 2.5%, „Селско, горско и рибно стопанство“ - с 1.4%.

Спад е регистриран при „Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ - с 4.6%.

По отношение на компонентите на крайното използване влияние за регистрирания икономически ръст имат бруто капиталотообразуването с увеличение от 18.7% и крайното потребление с увеличение от 7.8%. През първото тримесечие на 2026 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година намаление се отчита при износът на стоки и услуги - със 7.4%, докато вносът на стоки и услуги нараства с 8.2%.

Методологични бележки

Тримесечните оценки на националните сметки за БВП и неговите компоненти се разработват в съответствие с методологическите принципи на Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз.

Изследването се провежда регулярно от 1996 година. Динамичните редове от данни по показатели са налични на уебсайта на НСИ (www.nsi.bg).

Резултатите от изследването са предварителни. Те се основават на наличната месечна и тримесечна статистическа и административна информация и се актуализират ежегодно (9 месеца след края на отчетната година) с данни от годишните изчерпателни изследвания в областта на икономическата статистика, както и въз основа на актуализирана административна информация.

Брутният вътрешен продукт по пазарни цени е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

- БВП е сума от брутната добавена стойност, създадена в икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите;
- БВП е сума от крайно използваните продукти и услуги от резидентните единици плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;
- БВП е сума от компенсацията на наетите лица, нетните данъци върху производството и вноса, брутния опериращ излишък и смесения доход.

Брутната добавена стойност е разликата между произведената брутна продукция и междинните производствени разходи.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява с помощта на официално препоръчания от Евростат софтуерен продукт JDemetra+ и се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS.

Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

Приложение

Таблица 1. Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2026 г. по сезонно неизгладени данни

Показатели	Стойностен обем в текущи цени, млн. евро	БДС - относителен дял, %	БВП - относителен дял, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	23 836.6	100.0	87.2
2. Аграрен сектор	355.2	1.5	1.3
3. Индустрия	6 374.6	26.7	23.3
4. Услуги	17 106.8	71.8	62.6
5. Корективи	3 493.6		12.8
6. Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	27 330.2		100.0
По елементи на крайното използване:			
7. Крайно потребление (8+9)	22 220.9		81.3
8. Индивидуално	19 925.7		72.9
9. Колективно	2 295.2		8.4
10. Бруто капиталобразуване (11+12)	6 247.8		22.9
11. В основен капитал	4 286.5		15.7
12. Изменение на запасите	1 961.2		7.2
13. Външно търговско салдо (14 - 15)	-1 138.4		-4.2
14. Износ на стоки и услуги	14 318.0		52.4
15. Внос на стоки и услуги	15 456.4		56.6
16. Статистическа разлика	0.0		0.0

Таблица 2. Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти[1] (Проценти)

Показатели	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2026 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2026 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.7	0.6	0.5	0.6	2.7	2.7	2.3	2.5
2. Селско, горско и рибно стопанство;	-0.6	1.9	0.5	-0.4	-2.0	3.2	1.6	1.4
3. Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-1.6	-0.3	-2.1	-0.8	-3.4	-2.6	-4.5	-4.6
4. Строителство	1.0	1.1	1.1	1.1	7.0	5.5	4.9	4.3
5. Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	-0.2	1.1	0.8	0.8	2.1	2.2	1.6	2.5
6. Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1.5	0.1	1.4	0.9	6.1	2.2	4.6	4.0
7. Финансови и застрахователни дейности	1.3	1.2	2.2	-0.6	5.2	3.6	4.5	4.1
8. Операции с недвижими имоти	3.1	1.3	0.7	0.1	6.1	7.4	6.7	5.3
9. Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	1.0	0.0	0.2	1.4	3.8	2.7	1.4	2.6
10. Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	2.9	0.9	1.2	0.5	5.0	7.0	6.4	5.6
11. Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	1.0	1.0	0.2	-0.3	5.6	4.7	2.3	1.9
12. Корективи	3.0	0.6	2.6	0.6	8.2	6.2	6.8	7.0
13. Брутен вътрешен продукт	0.8	0.7	0.8	0.7	3.3	3.1	2.9	3.1

Показатели	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2026 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2026 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
По елементи на крайното използване:								
14. Крайно потребление	2.1	1.8	2.0	1.7	7.8	7.6	8.1	7.8
15. Индивидуално	1.5	2.4	2.4	2.3	7.3	8.4	8.9	8.9
16. Колективно	3.9	-2.0	0.9	0.3	8.4	0.7	2.7	2.9
17. Бруто капиталобразуване	2.3	7.7	2.7	4.9	5.3	12.0	12.0	18.7
18. В основен капитал	2.0	2.4	2.8	1.5	9.5	10.1	12.1	9.1
19. Изменение на запасите
20. Външнотърговско салдо
21. Износ на стоки и услуги	-1.5	-2.5	2.2	-5.6	-3.2	-4.7	-0.7	-7.4
22. Внос на стоки и услуги	-1.6	3.0	6.9	-0.2	1.3	4.1	11.1	8.2

[1] Темпът на прираст е изчислен въз основа на сезонно изгладени верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2020 година.